

Informácie

o postupoch urobenia oznámenia orgánu príslušnému na prijatie oznámenia, podľa Smernice OS-26-2023 o podrobnostiach podávania, preverovania a evidovania oznámení týkajúcich sa kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti, podľa **Zákona č. 54/2019 Z. z. Zákon o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 189/2023 Z. z., 189/2023 Z. z.)**

Informácie o postupoch urobenia oznámenia orgánu príslušnému na prijatie oznámenia, podľa Smernice OS-26-2023 o podrobnostiach podávania, preverovania a evidovania oznámení týkajúcich sa kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti

- **Podávanie oznámení**

1. Oznámenie je uvedenie skutočností alebo informácií o kriminalite alebo inej protispoločenskej činnosti (ďalej len „protispoločenská činnosť“), ktorú sa oznamovateľ dozvedel v súvislosti s pracovnoprávnym vzťahom alebo iným obdobným vzťahom a v dobrej viere sa domnieva, že ohrozujú verejný záujem, hospodárenie a dobré meno zamestnávateľa.
2. Oznámenie musí byť čitateľné, zrozumiteľné a musí byť z neho zrejmé, na akú protispoločenskú činnosť oznamovateľ poukazuje.
3. Aby bolo možné dôkladne preveriť oznámenie, oznamovateľ by mal poskytnúť vo svojom oznámení najmä nasledovné informácie:
 - a) totožnosť a kontaktné údaje oznamovateľa,
 - b) aké správanie viedlo k podozreniu a kto je podozrivý,
 - c) spôsob získania skutočností a informácií, ktoré sú predmetom oznámenia,
 - d) či existujú svedkovia, resp. iné zainteresované osoby, ktoré môže uviesť a identifikovať,
 - e) či má oznamovateľ k dispozícii konkrétne podklady alebo dôkazy, ktoré k oznámeniu doloží,
 - f) či oznamovateľ o týchto skutočnostiach a informáciách už s niekým hovoril a ak áno, s kým.
4. Oznámenie možno podať aj externými kanálmi, resp. prostredníctvom iného orgánu príslušného na prijatie oznámenia, ktorým je okrem zodpovednej osoby:
 - a) orgán činný v trestnom konaní
 - b) prokuratúra
 - c) správny orgán príslušný na konanie o správnom delikte, ktorý je závažnou protispoločenskou činnosťou
5. Nikomu nesmie byť bránené v oznamovaní protispoločenskej činnosti; bránením podaniu oznámenia sa rozumie napríklad odmietnutie prijatia oznámenia alebo akékoľvek konanie, ktorého cieľom je zmariť, sťažiť alebo spomaliť podanie oznámenia. Konanie osoby, ktorá bude brániť podaniu oznámenia sa vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu môže považovať za závažné alebo za menej závažné porušenie pracovnej disciplíny. V prípade, ak oznamovateľovi bolo bránené podať oznámenie, je potrebné, aby sa obrátil s touto informáciou priamo na zodpovednú osobu.
6. Podanie oznámenia zodpovednej osobe nezavazuje oznamovateľa splniť si povinnosť oznámenia alebo prekazenia trestného činu podľa Trestného zákona.

- **Spôsob podávania oznámení**

1. Oznámenie možno podať **osobne, písomne alebo elektronickou poštou.**
2. Oznámenie možno podať osobne v kancelárii zodpovednej osoby. Oznamovateľ môže požiadať o osobné stretnutie, pričom zodpovedná osoba je povinná uskutočniť stretnutie v primeranej lehote. Zodpovedná osoba pri ústnom podaní vyhotoví zápisnicu o prijatí oznámenia, pričom ponúkne oznamovateľovi možnosť skontrolovať jej obsah, prípadne ho opraviť, a potvrdiť ju svojím podpisom.
3. Písomné oznámenie sa podáva na adresu zodpovednej osoby zamestnávateľa **Mgr. Vladimíra Klačanská, TSM Dubnica nad Váhom, s.r.o., Nádražná 4007, 018 41 Dubnica nad Váhom.**
4. Písomné oznámenie má byť podané v uzatvorenej obálke s označením **„,„Neotvárať – podanie v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z.“.**
5. Oznámenie elektronickou formou sa podáva na emailovú adresu vladimira.klacanska@tsmdubnica.sk, ktorá je dostupná 24 hodín denne a prístupná len zodpovednej osobe.
6. Oznámenie je možné podať aj anonymne. Anonymné oznámenie sa považuje za prijaté po uplynutí siedmich dní, teda na ôsmy deň po jeho doručení. Zodpovedná osoba ho musí riadne zaevidovať a záznamom do spisu uviesť a do evidencie vyznačiť nemožnosť doručenia potvrdenia prijatia oznámenia.
7. Ak oznamovateľ podá podnet anonymne, ale uvedie anonymný emailový kontakt, prostredníctvom ktorého môže naďalej komunikovať a odpovedať na prípadné otázky. Zodpovedná osoba je povinná potvrdiť prijatie oznámenia a informovať oznamovateľa o výsledku prešetrenia oznámenia prostredníctvom tejto emailovej adresy.
8. Oznámenia prijaté inou osobou je táto osoba povinná bezodkladne postúpiť na vybavenie zodpovednej osobe. Zároveň je povinná zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súvislosti s oznámením, predovšetkým o skutočnostiach, ktoré by mohli identifikovať oznamovateľa, prípadne dotknuté osoby.

Možnosti ochrany oznamovateľa podľa § 3, § 5, § 7 a 12 Zákona č. 54/2019 Z. z. Zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 189/2023 Z. z., 189/2023 Z. z.)

- **Poskytnutie ochrany v rámci trestného konania**

§ 3

(1) Žiadosť o poskytnutie ochrany pri oznámení závažnej protispoločenskej činnosti, ktorá je trestným činom, môže podať oznamovateľ zároveň s oznámením alebo počas trestného konania; žiadosť sa podáva prokurátorovi písomne alebo ústne do zápisnice. Ak sa žiadosť o poskytnutie ochrany oznamovateľovi podá inému orgánu verejnej moci, ten ju bezodkladne postúpi prokurátorovi.

(2) Žiadosť o poskytnutie ochrany podľa odseku 1 obsahuje meno, priezvisko, dátum narodenia a pobyt oznamovateľa, ktorý podáva žiadosť, miesto výkonu jeho práce a označenie jeho zamestnávateľa; žiadosť obsahuje aj údaje o blízkej osobe, ak je v pracovnoprávnom vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi ako oznamovateľ alebo je v pracovnoprávnom vzťahu k zamestnávateľovi, ktorý je závislou osobou vo vzťahu k zamestnávateľovi oznamovateľa a oznamovateľ žiada o ochranu aj pre túto blízku osobu.

- **Poskytnutie ochrany v rámci konania o správnom delikte**

§ 5

(1) Žiadosť o poskytnutie ochrany pri oznámení závažnej protispoločenskej činnosti, ktorá je správnym deliktom, môže podať oznamovateľ zároveň s oznámením alebo počas konania o správnom delikte; žiadosť o poskytnutie ochrany sa podáva písomne alebo ústne do zápisnice orgánu, ktorý je príslušný na konanie o správnom delikte (ďalej len „správny orgán“). Ak sa žiadosť o poskytnutie ochrany oznamovateľovi podá inému orgánu verejnej moci, ten ju bezodkladne postúpi orgánu príslušnému podľa prvej vety.

(2) Žiadosť o poskytnutie ochrany podľa odseku 1 obsahuje meno, priezvisko, dátum narodenia a pobyt oznamovateľa, ktorý podáva žiadosť, miesto výkonu jeho práce a označenie jeho zamestnávateľa; žiadosť obsahuje aj údaje o blízkej osobe, ak je v pracovnoprávnom vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi ako oznamovateľ alebo je v pracovnoprávnom vzťahu k zamestnávateľovi, ktorý je závislou osobou vo vzťahu k zamestnávateľovi oznamovateľa a oznamovateľ žiada o ochranu aj pre túto blízku osobu.

- **Ochrana oznamovateľa pri oznamovaní závažnej protispoločenskej činnosti**

§ 7

(1) Zamestnávateľ môže urobiť právny úkon alebo vydať rozhodnutie v pracovnoprávnom vzťahu (ďalej len „pracovnoprávny úkon“) voči chránenému oznamovateľovi, na ktorý nedal súhlas, len so súhlasom úradu; voči chránenému oznamovateľovi, ktorým je profesionálny vojak, sa súhlas úradu vyžaduje, len ak tak ustanovuje osobitný predpis.4) Súhlas úradu sa nevyžaduje, ak sa pracovnoprávnym úkonom priznáva nárok alebo ak ide o pracovnoprávny úkon súvisiaci so skončením pracovnoprávneho vzťahu, ktorý je dôsledkom právnej skutočnosti, ktorá nezávisí od posúdenia zamestnávateľa.5)

(2) Zamestnávateľ podáva žiadosť o udelenie súhlasu úradu. Žiadosť o udelenie súhlasu obsahuje

a) označenie zamestnávateľa,

- b) meno, priezvisko, dátum narodenia a pobyt chráneného oznamovateľa,
- c) označenie pracovnoprávneho úkonu, na ktorý sa žiada súhlas úradu,
- d) odôvodnenie potreby vykonania pracovnoprávneho úkonu.

(3) Úrad pred vydaním rozhodnutia o žiadosti o udelenie súhlasu umožní chránenému oznamovateľovi vyjadriť sa v primeranej lehote k navrhovanému pracovnoprávnemu úkonu.

(4) V jednoduchých veciach, najmä ak možno rozhodnúť len na základe žiadosti zamestnávateľa a vyjadrenia chráneného oznamovateľa, úrad rozhodne o žiadosti o udelenie súhlasu bezodkladne. V ostatných veciach rozhodne úrad do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti o udelenie súhlasu.

(5) Úrad udelí súhlas s navrhovaným pracovnoprávnym úkonom zamestnávateľa voči chránenému oznamovateľovi, len ak zamestnávateľ preukáže, že navrhovaný pracovnoprávny úkon nemá žiadnu príčinnú súvislosť s kvalifikovaným oznámením, inak žiadosť o udelenie súhlasu zamietne.

(6) Proti rozhodnutiu úradu o žiadosti o udelenie súhlasu nemožno podať odvolanie.

(7) Od podania žiadosti zamestnávateľa o udelenie súhlasu úradu do právoplatného rozhodnutia o žiadosti o udelenie súhlasu zamestnávateľovi lehoty a skúšobné doby podľa osobitných predpisov⁶⁾ neplynú.

(8) Právny úkon, na ktorý úrad neudelil súhlas, je neplatný.

- **Pozastavenie účinnosti pracovnoprávneho úkonu**

§ 12

(1) Ak sa oznamovateľ domnieva, že v súvislosti s oznámením bol voči nemu urobený pracovnoprávny úkon, s ktorým nesúhlasí, môže požiadať úrad do 15 dní odo dňa, keď sa dozvedel o pracovnoprávnom úkone, o pozastavenie účinnosti tohto pracovnoprávneho úkonu.

(2) Úrad bezodkladne pozastaví účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa odseku 1, ak bola dodržaná lehota podľa odseku 1 a ak zamestnávateľ v primeranej lehote určenej úradom nepreukáže, že pracovnoprávny úkon nemá príčinnú súvislosť s oznámením. Úrad vydá potvrdenie o pozastavení účinnosti pracovnoprávneho úkonu a doručí ho zamestnávateľovi a oznamovateľovi.

- **Poučenie o podmienkach vzťahujúcich sa na oznamovateľa:**

(1) Nikto nesmie hroziť odvetným opatrením alebo postihovať odvetným opatrením oznamovateľa a ani ďalšie osoby uvedené v § 1 ods. 4 Zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti, za to že zverejnila informácie o protispoločenskej činnosti spôsobom a v rozsahu ustanovenom v § 2 písm. a) štvrtý bod Zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti.

(2) Prostriedky nápravy a postupy na ochranu pred pracovnoprávnymi úkonmi, ako aj rozsah a spôsob poskytnutia ochrany bez súhlasu Úradu na ochranu oznamovateľov upravuje podľa konkrétnej situácie Zákon o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti. Na poskytnutie poradenstva je oprávnený úrad, ktorý je zároveň oprávnený rozhodovať vo veciach poskytnutia ochrany – Úrad na ochranu oznamovateľov (<https://www.oznamovatelja.sk/o-nas/#kontakty>).

(3) Pri plnení úloh v zmysle Zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti sa v oblasti ochrany osobných údajov postupuje podľa Zákona č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V Dubnici nad Váhom 2.9.2023

Mgr. Vladimíra Klačanská